

Татарстан Республикасы һәм аның орнаментлары

УРЫН ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ХӘЛЕ

Татарстан Идел буе федераль округына керә, Идел буе икътисади районының бер өлеше булып тора. Татарстан Россиянең Европа өлеше үзәгендә Көнчыгыш-Европа тигезлегендә, ике елга-Волга һәм Кама кушылган урында урнашкан. Казан Мәскәүдән көнчыгышка таба 800 км (автомобиль юллары буенча) / 720 км (туры юлдан) ераклыкта урнашкан.

Расположение Татарстана на карте России.

Татарстан Республикасы гербы, флагы, гимны

Татарстан Республикасы гербында сурәтләнган ягында кечкенә түгәрәк калканлы канатлы барс һәм ул татар халык орнаментыннан ясалган бизәләшкә урнаштырылган, аның нигезендә «Татарстан» дип язылган.

Татарстан флага яшел, кызыл һәм ак төсләрдән тора

Бу төсләр нәрсә аңлата:

Яшел: табигатьне, уңдырышлы җирне һәм үсешне символлаштыра

Кызыл: ачкыч белән сугучы яшәү көче, халыкка хас сәламәтлек һәм көч.

Ак: ???

Киләсе слайдта Татарстан орнаментлары ☺

Татарстан Орнаменты

Татар мәдәнияте милли мирасның мөһим өлеше булган уникаль бизәкләргә һәм орнаментларга бай. Бу матур рәсемнәр һәм үрнәкләр тормышның төрле өлкәләрендә кулланыла, тукумадан алып архитектурада декоратив элементларга кадәр.

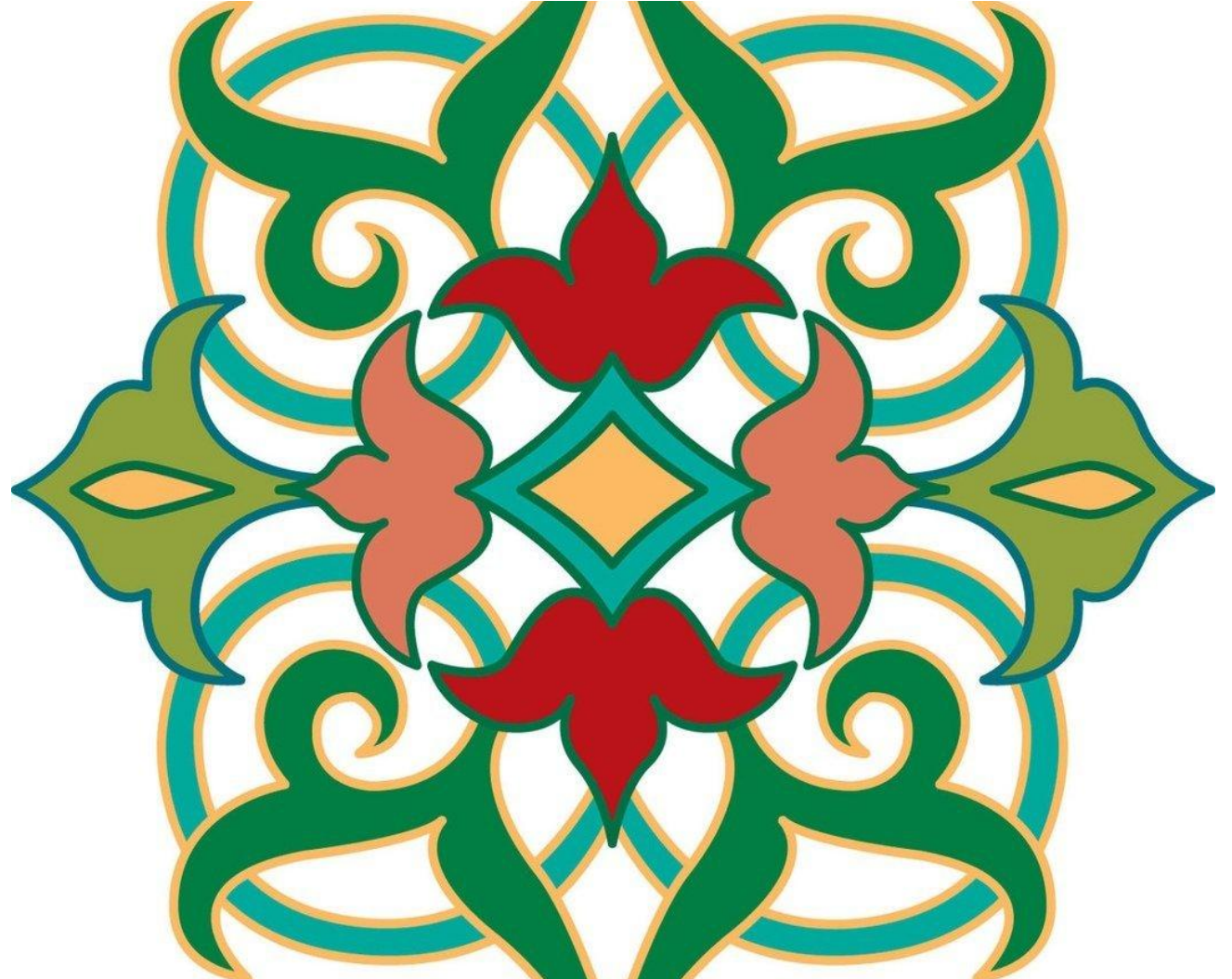
орнаментлар

Тере һәм зәркән

Ичиж кәсебе нигезендә, тиредән ясалган татар үрнәк аяк киеме әйберләрен күпләп житештерү буларак, итекләр (читек, ичиги) һәм туфли (башмак, чувәк) мозаика техникасында тире эшкәртү традицияләре ята каюла кун, сирәк кенә басу. Аяк киеме төрле төстәге тире кисәкләренән ясала.

Барлык төр үрнәк аяк киеме Казанда һәм Заказаньның эре авылларында житештерелә

Статистик мәгълүматлар буенча, XIX гасыр ахырында Казанда ике меңгә кадәр оста эшләгән, 10 меңгә кадәр тирә — як авылларда. Аяк киеме житештерү елына өч миллион парга житә. Заказлар эчке һәм тышкы базар өчен дә үтәлгән. Бу әйберләр Көнбатыш Европага, Идел бие, Урал һәм Себер шәһәрләренә һәм аеруча Урта Азиягә зур ярминкәләргә жиберелә.

орнаментлар

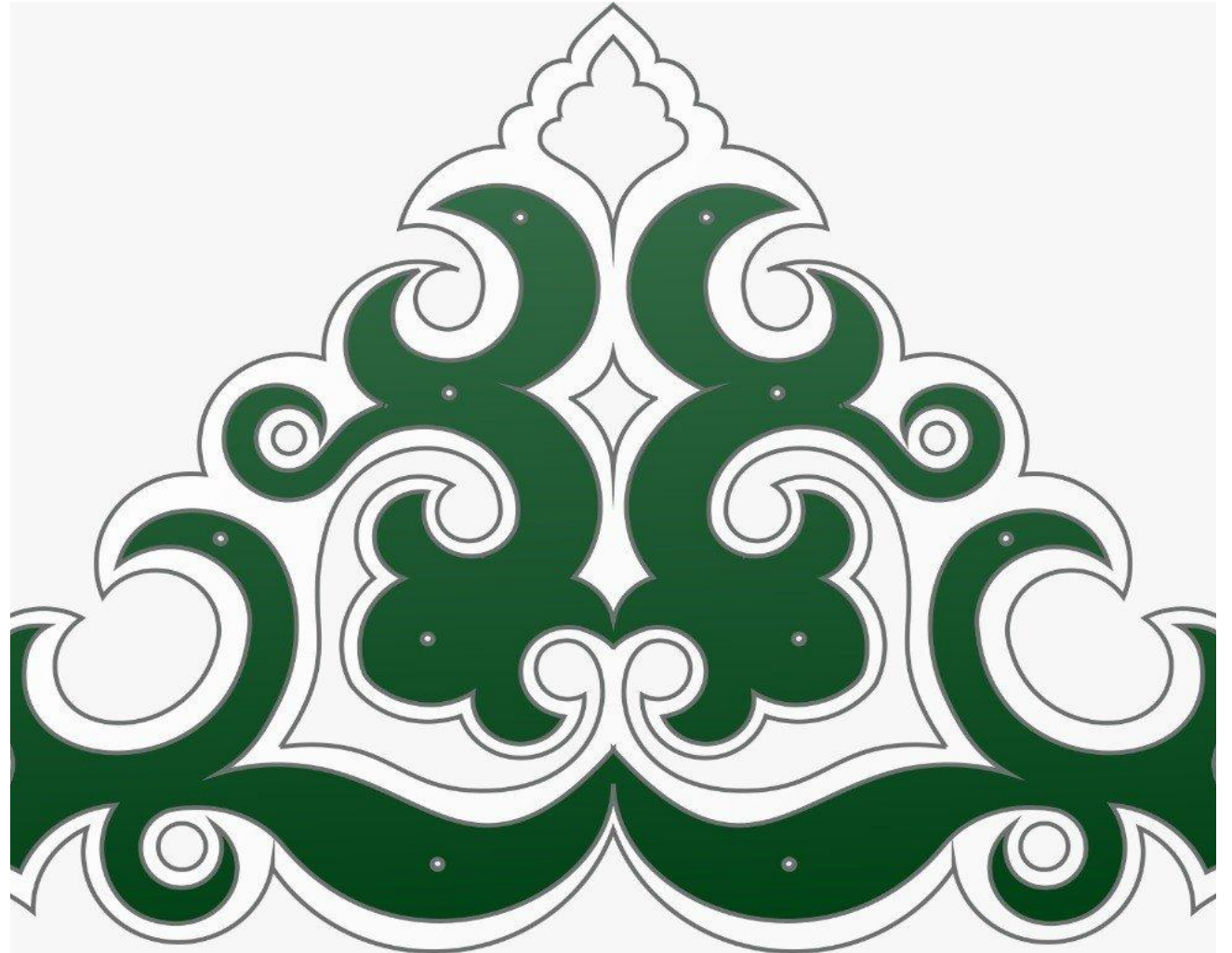
тимерчеләр,

сынчылар,

тукымачылар

Татарларның тагын бер зур һөнәре тимерчелек булган. XIX гасырда осталар көнкүреш әйберләре, савыт-саба, ат жигү һәм жиһазлар өчен бизәкләр һәм гади бизәкләр белән бизәлгән башка әйберләр житештергәннәр.

Татар шәһәрләрендә һәм авылларында XIX гасырда агачтан сәнгатьле уеп ясалган әйберләр киң тарала. Катлаулы бизәкле һәм төгәл детальләренә осталар ясаган. Музыка кораллары (скрипкалар) ясаучы һәм аларны иң гади бизәкле яки тырнаклы уеп ясалган осталар да булган.

ОРНАМЕНТЛАРЫ

Традиция,
абстракция,
геометрия

XX гасыр татар орнаментының үзенчәлекле билгеләренә берсе булып традицион геометрик һәм үсемлек мотивлары катнашмасы тора. Традицион үрнәкләр, абстракт формалар һәм геометрик фигуралар орнаментлар ясау өчен кулланылган, шулай ук татар мәдәнияте өчен аерым әһәмияткә ия булган кайбер үзенчәлекле символлар.

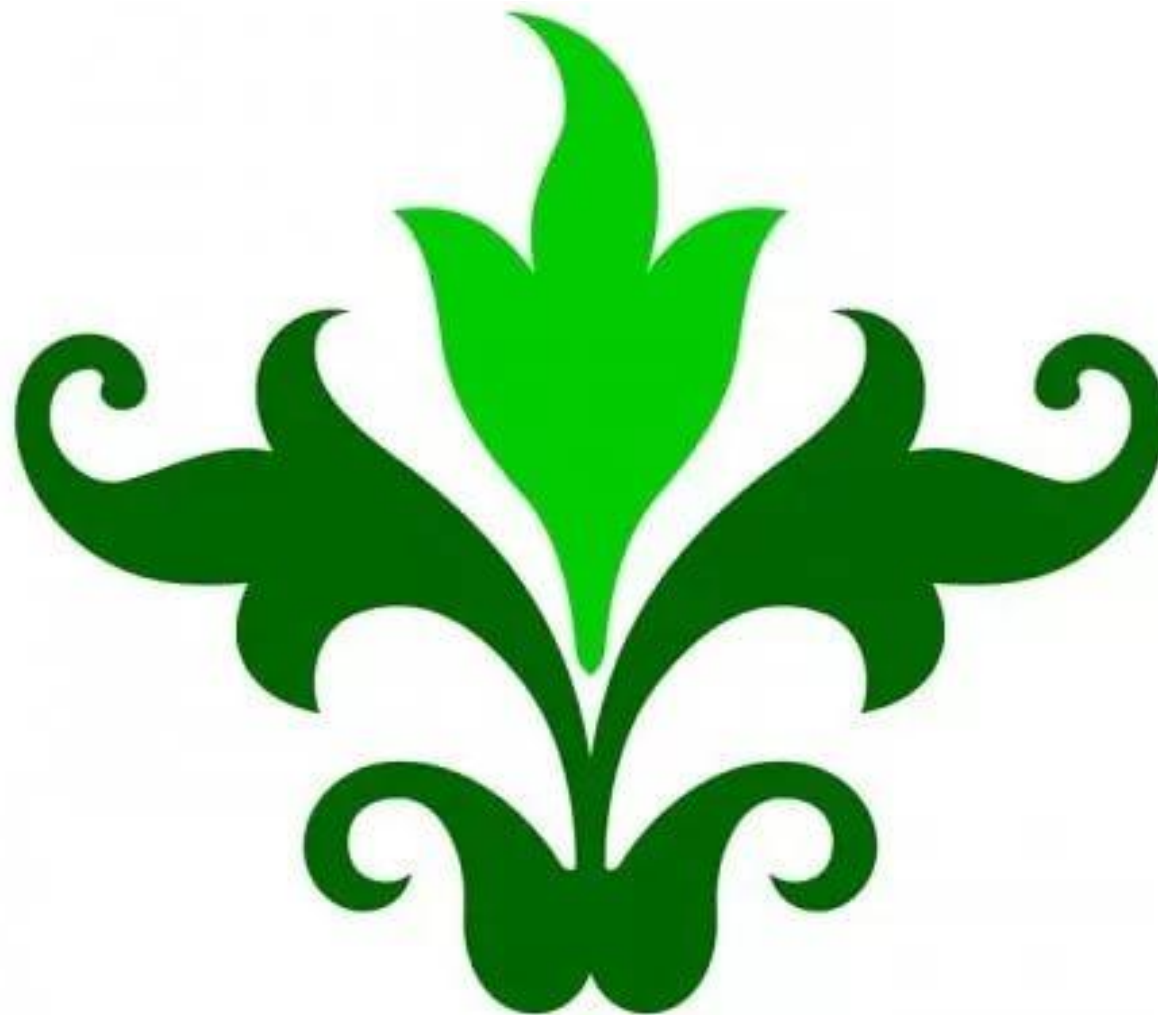

ОРНАМЕНТЛАРЫ

ЗАМАНА

Хәзерге вакытта махсус кибетләрдә һәм Интернетта милли колоритлы эксклюзив күн әйберләрен очратырга мөмкин. Сумкалар, косметичкалар, рюкзаклар, читекләр (дога кылу тапочкалары), түбәтәйләр, тапочкалар, мөндәрләр, паспорт өчен тышлыклар, кошелеклар, ачыкчлар, намазлыклар, стена һәм идән келәмнәре болар барысы да кул белән натураль күннән һәм эконождан эшләнә.

Казан урамнарында шәһәр халкы милли бизәкле күн сумкаларны еш күрә ала. Якты орнаментлар кечкенә хатын-кызлар сумкаларында да, ир-атлар билбау сумкаларында да матур күренә.

АЗЫЛ

